

Nr 13.

Ankom till Riksdagens kansli den 16 maj 1911 kl. 3 e. m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 13 med anledning af Första kammarens beslut i ärendet rörande väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att den till städerna under villkor af oförytterlighet donerade jord ej må afhändas städerna utan Riksdagens samtycke.

Med anledning af en inom Andra kammaren af herr Lindhagen väckt motion nr 334 hade kammarens fjärde tillfälliga utskott hemställt, att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att den till städerna under oförytterlighet donerade jord ej må afhändas städerna utan Riksdagens samtycke, samt att ett öfvervägande jämväl måtte äga rum, huruvida ej dispositionen öfver denna jord bör, såvidt på staten ankommer, närmare ordnas genom nya föreskrifter, utfärdade under medverkan äfven af Riksdagen. Kammaren beslöt emellertid för sin del i enlighet med ett under öfverläggningen framställt yrkande, »att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att ett öfvervägande måtte äga rum, huruvida ej dispositionen öfver den till städerna under villkor af oförytterlighet donerade jord borde, såvidt på staten ankomme, närmare ordnas genom nya föreskrifter, utfärdade under medverkan äfven af Riksdagen.»

Sedan detta beslut delgifvits Första kammaren har dess första tillfälliga utskott afgifvit ett utlåtande (nr 13), hvori efter en historisk redogörelse följande uttalande göres:

Bihang till Riksd. prot. 1911. 9 Saml. 2 Afd. 2 Band. 4 Ser. 12 Häft. (Nr 13) 1

»Förändrade förhållanden kunna uppenbart betinga, att städernas donationsjordar icke vidare med fördel kunna disponeras för direkt tillgodoseende af det ändamål, som donationen afsett, utan att de med bättre gagn kunna disponeras för annat ändamål.

Det synes alltså utskottet, att, äfven om förhållandena i viss mån inträdt i ett annat läge genom tomträttsinstitutets införande i vår rättsordning, det för städerna fortfarande bör göras möjligt att afhända sig donationsjordar eller att öfver dem förfoga på annat sätt, än donator föreskrifvit. Men om sålunda donationen stundom ej kan i sin ursprungliga form upprätthållas, måste donationens natur kräfva, att i dylika fall tillses, att donationen allt framgent bibehålles vid förmåga att, ehuru på förändradt sätt, bereda städerna nytta, hvilket icke sker därigenom att köpeskillingen ingår i städernas rörliga tillgångar. Det lärer förty kunna vara angeläget, att städernas åtgöranden beträffande dispositionen af deras donationsjordar bindas af bestämmelser, ägnade att fortfarande befrämja donationens ändamål att bereda städerna varaktig nytta.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet, under åberopande af konstitutionsutskottets memorial nr 3 vid detta års Riksdag, hvaraf framgår, bland annat, att enligt konstitutionsutskottets mening förevarande frågor rörande städernas donationsjordar falla under Konungens ekonomiska och administrativa lagstiftningsmakt, hemställa, att Första kammaren måtte på det sätt biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut, att Första kammaren för sin del beslutar, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under öfvervägande, huruvida ej beträffande städernas disposition af den till dem under villkor af oförytterlighet donerade jord sådana villkor och förbehåll böra uppställas, att denna jords ändamål att bereda städerna varaktig nytta upprätthålles.»

Denna hemställan har af Första kammaren bifallits.

Utskottet.

Häraf framgår att kamrarna stannat i olika beslut i fråga om Riksdagens medverkan vid utfärdandet af den allmänna författning, hvilken af båda kamrarna synes önskvärd i fråga om behandlingen af de ärenden, hvilka röra dispositionen af städernas donationsjordar. Enär utskottet ej anser sig kunna tillstyrka, att Riksdagen frånhänder sig den rätt, hvilken 77 § regeringsformen må lämna Riksdagen, att kronans egendomar icke utan dess samtycke skola få försäljas eller kronan på annat sätt afhändas, får utskottet hemställa,

att Andra kammaren icke må biträda Första
kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 16 maj 1911.

På utskottets vägnar:

ERIK PALMSTIERNA.

Reservation:

af herrar *Olsson* i Kullenbergstorp, *Riström*, *Åkesson* och *Andersson*
i Hägelåkra mot viss del af utskottets motivering, samt

af herr *Fornander*.
